

**PRAKTIČNI PROGRAM USPOSABLJANJA KANDIDATOV
ZA VOZNIKE ENOSLEDNIH MOTORNIH VOZIL**

SPLOŠNI DEL		
Učna stopnja	Učna vaja	Cilji usposabljanja
1. učna stopnja	1.1 Priprava na vožnjo	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pravilno uporabo zaščitne opreme motorista (zaščitna čelada, rokavice, motoristični škornji in obleka z zaščitnimi elementi), – opozarjanje na zatemnjeni vizir, sončna očala rosenje in mehansko poškodbo vizirja – poznavanje osnovnih tehničnih lastnosti vozila (masa, nosilnost, moč motorja, pospeški in izvedba zavor), – razumevanje fizikalnih osnov stabilnosti enoslednega vozila (vpliv globine vzorca tekalne površine in tlaka v pnevmatikah na vožnjo), obtežitev in pravilna razporeditev tovora, – poznavanje naprav na vozilu, njihove pravilne uporabe ter obvladovanje preizkusa delovanja (svetlobnih in zvočnih) naprav, preverjanje napetosti verige, preizkus in pregled zavor, preverjanje stanja pnevmatik, kolesnega obroča in špic ter nivoja olja, – odstranitev vozila s stojala in drža prostostoječega motornega kolesa, – hoja ob in okoli vozila brez pomoči motorja in potiskanje vozila, – pravilno sedenje na enoslednem vozilu, – razumevanje ravnanja ob neizogibnem padcu in prekinitev električnega napajanja motorja, – dviganje motornega kolesa s tal, – parkiranje vozila na njegovo stojalo, – nastavitve vzratnih ogledal, – določitev mrtvih kotov opazovanja.
	1.2 Počasna vožnja	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zagon in ugašanje motorja, speljevanje in ustavljanje, – izvajanje elementa (spelji – ustavi), – vzratni premik sede na motorju, – vožnjo z eno roko izmenično leva, desna v blagem zavoju (samo za kategorijo AM), – vožnjo z eno roko z obračanjem glave izmenično levo, desno in nakazovanjem spremembe smeri z roko

		<p>(samo za kategorijo AM),</p> <ul style="list-style-type: none"> – počasno vožnjo naravnost, – prestavljanje iz prve v drugo prestavo, – pospeševanje in zmanjševanje hitrosti vožnje ter ustavitve, – vožnjo z vmesno menjavo prestavnega razmerja, – dinamično pospeševanje, – naglo zaviranje.
	1.3 Vožnja in menjava prestavnih razmerij	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – slalom pri počasni vožnji, – vožnjo z eno roko, – pravilno uporabo prednje in zadnje zavore (ločeno zaviranje s sprednjo oz. zadnjo zavoro), – zaviranje z obema zavorama hkrati, – vožnjo daljšega aritmičnega slaloma, – speljevanje, vožnjo in ustavljanje na neutrjeni površini oziroma na makadamski cesti.
	1.4 Vožnja osmice in ustavljanje v sili	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izvajanje elementa U, – vožnjo v krogu s postopnim spreminjanjem premera kroga, hitrosti in smeri vožnje, – vožnjo osmice na omejenem prostoru z ustreznim nagibom motornega kolesa, – seznanitev z nenadnim zaviranjem zaradi višje sile, – zaviranje v sili.
	1.5 Vožnja na klancu in izogibanje oviri	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – speljevanje na klancu, – polkrožno obračanje na klancu, – polkrožno obračanje z manevriranjem na klancu, – spremljanje prometa za vozilom v ogledalih, – uporabo vzratnih ogledal pred spremembo smeri vožnje, – uporabo smernih utripalk, – uporabo vzratnih ogledal pred in med zaviranjem, – hitro pospeševanje do določene hitrosti in zaviranje pred oviro, – izognitev oviri s predhodnim zaviranjem, – izognitev oviri brez uporabe zavor.

1.6 Samostojna uporaba pridobljenega znanja s samoocenjevanjem	<p>Kandidat je usposobljen za samostojno izvajanje osnovnih elementov tehnike vožnje na postavljenem poligonu.</p> <p>Kandidat se samooцени s primerjavo in izmenjavo izkušenj z učiteljem vožnje oziroma drugimi kandidati.</p>
---	--

SPLOŠNI DEL		
Učna stopnja	Učna vaja	Cilji usposabljanja
2. učna stopnja	2.1 Vključevanje v promet in vožnja po manj prometnih cestah zunaj naselja	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vključevanje v promet s poligona, kolovozne poti ali druge neprometne površine, – opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzvratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – nakazovanje smeri vožnje z roko oziroma z uporabo smernih utripalk, – držanje pravilne lege in hitrosti vozila na smernem vozišču, – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji po cestah zunaj naselja, – predvidevanje dejanske nevarnosti, – zaviranje pri višjih hitrostih, – pravilno oceno varnostne in minimalne varnostne razdalje, – pravilno oceno razdalje med vozili, – pospeševanje in zmanjševanje hitrosti, – vožnjo mimo ovire na vozišču, – vožnjo po klancu navzgor in navzdol, – vožnjo po cesti skozi gozdnato območje, – vožnjo prek nevarnega prevoja ali večje grbe na cesti, – speljevanje na klancu, – polkrožno obračanje na klancu, – srečanje na zoženem delu ceste, – prehitevanje kolesarjev in pešcev, – pravilno uporabo zvočnih in svetlobnih opozorilnih znakov.

	<p>2.2 Vožnja po manj prometnih cestah v naselju</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – pravilno držo telesa med vožnjo v različnih okoliščinah, pri različnih hitrostih in na različnih izvedbah motornih koles, – prepoznavanje vplivov izrednih vremenskih razmer in posebnih nepredvidljivih okoliščin na stabilnost vozila in vidljivost (dež – luže, megla, bočni veter, spolzko vozišče – mastni madeži, pesek, talne označbe, neravna podlaga – jaški, poškodbe vozišča, tirnice ...), – predvidevanje dejanske nevarnosti, – nakazovanje smeri in spremembo lege na smernem vozišču, – upoštevanje varnostne in minimalne varnostne razdalje, – poznavanje nevarnosti pri vožnji na križiščih za enosledna vozila, – približevanje in vožnjo prek prehoda za pešce, – približevanje in vožnjo prek kolesarske steze, – razvrščanje pred križiščem in vožnjo naravnost skozenj, – razvrščanje pred križiščem in v križišču zavijanje desno, – razvrščanje pred križiščem in v križišču zavijanje levo, – prehitevanje kolesarjev in pešcev, – vožnjo mimo avtobusnih postajališč, – pravilno uporabo zvočnih in svetlobnih opozorilnih znakov.
	<p>2.3 Vožnja na križišču s krožnim prometom</p>	<p>Kandidat se usposobi za prepoznavanje nevarnosti pri vožnji na križišču s krožnim prometom za enosledna vozila ter za razvrščanje pred takim križiščem in vožnjo skozenj.</p>

	2.4 Vožnja mimo	<p>Kandidat se usposobi za prepoznavanje nevarnosti pri vožnji mimo ovir na vozišču za enosledna vozila in vožnji mimo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – otoka za pešce in drugih objektov na cesti, – ustavljenega ali parkiranega vozila, – območja parkiranih vozil, – ustavljenega vozila javnega prevoza potnikov, – ustavljenega vozila za prevoz otrok, – vozila, ki zavija levo, – ustavljene kolone vozil, – na območju umirjenega prometa.
	2.5 Ustavljanje in parkiranje	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustavljanje in bočno parkiranje, – parkiranje v parkirni prostor, – vožnjo in parkiranje v garažni hiši.
	2.6 Vožnja preko prehoda ceste čez železniško progo	<p>Kandidat se usposobi za prepoznavanje nevarnosti pri prehodu ceste čez železniško progo za enosledna vozila ter za približevanje in vožnjo prek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zavarovanega prehoda ceste čez železniško progo, – nezavarovanega prehoda ceste čez železniško progo.
	2.7 Vožnja po enosmernih cestah	<p>Kandidat se usposobi za vožnjo po enosmerni cesti in razvrščanje pred križiščem na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dvosmernem vozišču ter za zavijanje na enosmerno cesto, – enosmerni cesti ter za zavijanje na dvosmerno vozišče, – enosmerni cesti ter za zavijanje na enosmerno cesto.
	2.8 Samostojna uporaba pridobljenega znanja s samoocenjevanjem	<p>Kandidat je usposobljen za samostojno in varno vožnjo na cestah z redkim prometom v naselju in zunaj njega, tako da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upošteva prometne predpise, navodila policije in prometnih redarjev. – ustrezno predvideva morebitne in dejanske nevarnosti ter se pravilno odzove. – upošteva načelo zaupanja v prometu. – upošteva načelo defenzivnega ravnanja v prometu. – upošteva načelo zaščite šibkejših udeležencev v prometu. <p>Kandidat se samooceni s primerjavo in izmenjavo izkušenj z učiteljem vožnje oziroma drugimi kandidati.</p>

SPLOŠNI DEL		
Učna stopnja	Učna vaja	Cilji usposabljanja
3. učna stopnja	3.1 Vožnja po večpasovnih cestah v naselju	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji po večpasovnih cestah v naselju, – načrtovanje vožnje po cestah v naselju, – vožnjo po večpasovni cesti v naselju in menjavo prometnih pasov, – opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzvratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti, – upoštevanje varnostne in minimalne varnostne razdalje v gostem prometu, – približevanje in vožnjo prek prehoda za pešce, – približevanje in vožnjo prek kolesarske steze, – razvrščanje pred križiščem in vožnjo naravnost skozi križišče, kjer je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki, – razvrščanje pred križiščem in zavijanje desno v križišču, kjer je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki, – razvrščanje pred križiščem in zavijanje levo v križišču, kjer je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki, – vožnjo skozi križišče, kjer promet ureja policist, – pravilno prehitovanje in vožnjo mimo, – pravilno uporabo zvočnih in svetlobnih opozorilnih znakov, – vožnjo v zoženem delu vozišča in izmenično vključevanje vozil – sistem zadrge.
	3.2 Vožnja v gostem prometu po cestah zunaj naselja	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – načrtovanje vožnje po cestah zunaj naselja, – opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzvratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji po večpasovnih cestah zunaj naselja,

		<ul style="list-style-type: none"> – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti, – vožnjo v ovinkih, – dohitevanje in prehitevanje enoslednih in dvoslednih vozil, – ravnanje, ko ga prehitevajo druga vozila, – vožnjo v koloni, – vožnjo v skupini, – upoštevanje varnostne razdalje in ustavljanje v koloni, – vožnjo skozi predor, – vožnjo čez mostove (viadukte), – vožnjo po makadamski cesti, – vožnjo v različnih vremenskih razmerah, – pravilno ravnanje ob okvari oziroma prometni nesreči.
	<p>3.3 Vožnja ponoči in ob zmanjšani vidljivosti</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – načrtovanje vožnje ponoči v naselju in zunaj njega, – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji ponoči in ob zmanjšani vidljivosti, – opazovanje prometa pred vozilom v nočnih razmerah ter z uporabo vzvratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega. – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti, – pravilno uporabo luči na osvetljenem in neosvetljenem delu vozišča v naselju in zunaj njega, – pravilno dohitevanje in prehitevanje ponoči, – vožnjo ponoči s primerno hitrostjo glede na gostoto prometa oziroma vremenske razmere, – pravočasno zaznavanje pešcev in kolesarjev, – pravočasno zaznavanje nevarnosti naleta divjadi, – upoštevanje varnostne razdalje in ustavljanje v koloni, – vožnjo v ovinkih, – vožnjo v različnih vremenskih razmerah, – pravilno ravnanje ob okvari oziroma prometni nesreči.

	<p>3.4 Vožnja po avtocesti in cesti, rezervirani za motorna vozila (za vse kategorije enoslednih motornih vozil razen kategorije AM)</p>	<p>Kandidat se usposobi za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – načrtovanje vožnje po avtocesti oziroma cesti, rezervirani za motorna vozila, – uporabo pospeševalnega pasu za vključitev na avtocesto oziroma cesto, rezervirano za motorna vozila, – pravilno ravnanje, ko se na avtocesto oziroma cesto, rezervirano za motorna vozila vključujejo druga vozila, – opazovanje prometa pred vozilom ter z uporabo vzratnih ogledal ob vozilu in za njim, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti na območju mrtvih kotov v neposredni bližini vozila ali poleg njega, – prepoznavanje nevarnosti pri vožnji po avtocesti in cesti rezervirani za motorna vozila, – predvidevanje morebitne in dejanske nevarnosti, – vožnjo s primerno hitrostjo glede na gostoto prometa oziroma vremenske razmere, – upoštevanje varnostne razdalje in ustavljanje v koloni, – pravilno dohitevanje in prehitevanje enoslednih in dvoslednih vozil, – ravnanje, ko ga dohitevajo oziroma prehitevajo druga vozila, – vožnjo ponoči oziroma ob zmanjšani vidljivosti, – pravilno uporabo odstavnega pasu in ravnanje ob okvari oziroma prometni nesreči, – pravilno uporabo zaviralnega pasu za izključitev z avtoceste oziroma ceste, rezervirane za motorna vozila.
	<p>3.5 Samostojna uporaba pridobljenega znanja s samoocenjevanjem</p>	<p>Kandidat je usposobljen za samostojno in varno vožnjo na cestah z gostim prometom v naselju in zunaj njega ter na avtocesti oziroma cesti, rezervirani za motorna vozila, tako da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upošteva prometne predpise, navodila policije in prometnih redarjev; – ustrezno predvideva morebitne in dejanske nevarnosti in jih pravilno reši; – upošteva načelo zaupanja v prometu; – upošteva načelo defenzivnega ravnanja v prometu; – upošteva načelo zaščite šibkejših udeležencev v prometu. <p>Kandidat se samooceni s primerjavo in izmenjavo izkušenj z učiteljem vožnje oziroma drugimi kandidati.</p>